

INTRODUCTIE

Geachte leden van de raad; woordvoerders Jeugdzorg

In of na de zomervakantie heeft u de eerste Bestuursrapportage 2018 van de SOJ ontvangen. Uit deze rapportage blijkt dat er een geraamd tekort is van € 4,7 miljoen. Het bestuur van de DG&J is voornemens dit tekort te dekken met een bijdrage van de zeventien deelnemende gemeenten en vraagt de gemeenteraden om hier een zienswijze op te geven.

Afgelopen jaar heeft een jeugdhulpwerkgroep van samenwerkende raadsleden uit de regio Zuid-Holland Zuid diverse bouwstenen geschreven voor de 17 raden, onder meer voor het Meerjarenperspectief (MJP). Nu heeft de werkgroep besloten de raden opnieuw te benaderen met een aantal bouwstenen ('aandachtspunten') die u behulpzaam kunnen zijn bij het formuleren van uw zienswijze als lokale Raad. De bouwstenen zou u als raad kunnen toevoegen aan de zienswijze die u ontvangt van uw college. De bouwstenen zijn in lijn met de zienswijze op het MJP destijds.

De regionale raadswerkgroep jeugdhulp ZHZ:

Astrid Butter (GroenLinks, Strijen), Johan van de Minkelis (ChristenUnie, Giessenlanden), Hans van Mourik (Stadsbelang Gorinchem, Gorinchem), Loudy Nijhof (Beter voor Dordt, Dordrecht), Jan Oosterkamp (Strijens Belang, Strijen), Paulien Rijdsdijk (Strijens Belang, Strijen), Esther Renes (Fractie Renes, Giessenlanden), Mirjam Slobbe-Voogt (CDA, Zwijndrecht), Joke Stravers (Gemeentebelangen Molenwaard, Molenwaard) en Cor van Verk (PvdA, Dordrecht)

Bijgevoegd vanaf de volgende pagina: de zienswijze-bouwstenen

ZIENSWIJZE-BOUWSTENEN

De bouwstenen omvatten, op hoofdlijnen, een viertal aandachtspunten:

1. De analyse
2. Aandacht voor een realistische wijze van begroten
3. Kosten gaan voor de baat uit
4. Jeugdzorg is een open eind regeling.

Analyse

Wij constateren dat de Serviceorganisatie een aantal belangrijke stappen voorwaarts heeft gezet. Zo heeft de Serviceorganisatie een factsheet Jeugdzorg gepubliceerd waarin een aantal belangrijke oorzaken in beeld worden gebracht die het uiteindelijk mogelijk maken om meer sturing te geven op de Jeugdzorg. Het feit dat bijna de helft van de kosten voortkomen uit verwijzingen van huisartsen vergroot de noodzaak om juist met deze beroepsgroep in overleg te treden. Doel van een dergelijk overleg zou moeten zijn op welke wijze zij kunnen gaan bijdragen aan de beperking van de kosten in de jeugdzorg.

Wat zijn de concrete afspraken die u heeft gemaakt of wilt gaan maken met huisartsen?

Het feit dat we nu in ieder geval enige statistische gegevens hebben ontvangen is een stap vooruit. Het beeld zou compleet zijn wanneer duidelijk zou worden wat de hulpvraag van de verschillende cliënten is; onderverdeeld van licht tot zwaar en van enkelvoudig tot meervoudig. De herkomst van de vraag (welke wijk in welke gemeente) kan daarbij een nuttige aanvulling zijn.

Tot slot missen wij een helder inzicht in de wachtlijsten voor de verschillende onderdelen van jeugdzorg.

Hoeveel mensen moeten wachten op hulp en hoe lang is de gemiddelde wachttijd? Is dit conform uw afspraken?

Naast het gemiddeld zouden wij ook een beeld hebben van de minimale en maximale wachttijd.

Wijze van begroten

Meermaals hebben wij nadrukkelijk en meermalen aangedrongen op een realistische wijze van begroten. Wij definieerden dat als een begroting gebaseerd op de voorlopige uitkomsten zoals geconstateerd in de Bestuursrapportages verhoogd met het acres; de demografische ontwikkelingen en de verwerking van de voorgenomen maatregelen van de rijksoverheid. Dit laatste zowel in positieve als negatieve zin. Een wijze van begroten die wij wel terugzien bij de SDD (Sociale Dienst Drechtsteden) maar missen bij de SOJ.

Wij constateren dat er momenteel een zekere mate sprake van wens-begroten plaatsvindt zonder dat daar enige onderbouwing voor wordt geleverd. Deze wijze van begroten geeft een politiek wenselijk beeld maar kan leiden tot oplopende korte-termijntekorten. In deze Bestuursrapportage blijkt dat onder meer uit het niet te realiseren doel om € 1,4 miljoen te besparen op specialistische hulp door 211 minder doorverwijzingen vanuit de verschillende gemeenten.

Wij vragen nogmaals aan voor het opstellen van een realistische begroting. Het doel daarvan is tweeledig;

1. Het voorkomt de herhaaldelijke discussie dat er telkenmale extra middelen bij moeten worden geplust wat het gevoel geeft dat het ontbreekt aan control in deze sector. Wenselijk

begroten kan op die manier ernstig schade doen aan de inhoudelijke doelstelling namelijk het uitvoeren van de wet Jeugdzorg.

2. Het brengt de raden (de politiek) in positie om aan te geven in hoeverre zij bereid zijn de kosten te dekken en op welke wij zij de (verwachte) overschrijdingen denken te voorkomen of te dekken.

Wanneer kunnen wij een realistische begroting verwachten?

Kosten gaan voor de Baat uit

Investeren in lokale preventieve maatregelen is van groot belang. Preventief beleid zal pas enkele jaren later vruchten gaan afwerpen; middelen van achter (=specialistische hulp) naar voren (projecten op lokaal niveau) halen, is daarom feitelijk onmogelijk. In een dergelijk geval zouden immers tekorten ontstaan aan de achterkant. De SOJ kan hier geen te hoge (financiële) verwachtingen van hebben.

Tegelijkertijd stellen wij vast dat er ook optimistisch is begroot door te veronderstellen dat lokale raden in 2018 al in staat zouden zijn om lokale beleidsplannen vast te stellen. In een verkiezingsjaar kan er veel voorbereid worden maar is niet dit niet gelukt in alle raden.

Jeugdzorg blijft een Open Eind Regeling

Door het karakter van de Jeugdwet blijft jeugdhulp een Open Eind Regeling waarvan beheersing lastig is. Uiteraard bestaat er de mogelijkheid om allerlei (ad-hoc) maatregelen te treffen. Wij willen daar als raden echter nauw bij betrokken zijn en blijven. Het gaat om het welzijn van onze kinderen en jongeren, waar niet lichtvaardig mee kan en mag worden omgesprongen. Veel maatregelen hebben gevolgen voor de kwaliteit en aard van de hulpverlening, nu en in de toekomst.

Wij vragen om de raad proactief te benaderen en de raden op voorhand te betrekken bij de te nemen maatregelen.

Tot slot constateren wij dat de SOJ langzaam maar zeker groeit. Van 16 naar 24 fte. Wij vragen ons af of dit overeenkomt met het beleid dat de SOJ een kleine maar heel doeltreffende organisatie moet blijven. Wij missen de onderbouwing voor deze uitbreiding; langdurige ziekte van medewerkers leidt immers niet tot structurele uitbreiding. *Wat is uw reactie hierop?*

Verder zien wij dat er klaarblijkelijk financiële problemen ontstaan door een trage facturering. Wij hebben de SOJ al eerder gevraagd hier beleid op te maken. Wij vinden dit een zaak van de SOJ om dit te op te lossen, willen hier bestuurlijk geen last van hebben, en rekenen erop dat u overgaat tot adequate actie.